СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

Ч. 6. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 10-го СІЧНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 10, 1987 No. 6. VOL. XCIV.

Д-р Д. Ціпивник звітував про відвідини в Оттаві

Вінніпег, Ман. — Екзекутива Комітету Українців Канади відбула ділове засідання в днях 12-го і 13-го грудня 1986 року на якому розглянено і вирішено цілий ряд важливих справ, що торкаються організованої спільноти в Канаді.

Після відкриття засідання президентом д-ром Дмитром Ціпивником та прийняття програми і протоколу з попереднього засідання приступлено до розгляду кореспонденції та звітів про робленої праці від останнього засідання Екзекутиви.

Найзамітнішим звітом був перегляд різних зустрічей і контактів президента д-ра Д. Ціпивника в часі поїздки до Оттави, де в зустрічах з парляментаристами і урядовими чинниками відчувалось прихильне наставлення, а ще і здивовання, що представники української громади так рідко відвідують Оттаву в порівнянні з іншими етнічними групами.

Щоб надати загально громадський і загально соборний характер святкуванням Тисячоліття, обрано п'ятиособовий комітет для намічення програми, бо і на цьому відтинку є непорозуміння, коли в тій самій місцевості ставлять два пам'ятники св. Володимирові Великому.

Другого дня взяв участь у нарадах голова Комітету Сприяння Розвитку Української Спільноти (КСРУС) д-р Богдан Кравченко, який з'ясував можливості нових проєктів в наступній каденції з перенесенням і перевибором нового голови у Вінніпезі.

В дискусії порушено відзначення 100-річчя поселення українців у Канаді і наскільки ці святкування могли б входити у програму діяльности КСРУС.

З великою увагою і признанням прийнято пропозиції Організаційного комітету Інформаційного Бюра в Оттаві. КУК висловив вдячність членам комітету Андрієві Кравчукові, Тарасові Мигалеві і Несторові Войчишинові за їхнє зрозуміння і професійний підхід в опрацюванні детального пляну. Рішено дальше продовжувати інтенсивну роботу, щоб завершити це діло.

Прийнято до відома прелімінарний звіт Фінансово бюджетової комісії та інші, не менше важні, звідомлення з різних ділянок праці.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНСОЮЗУ ВІДБУВ КІНЦЕВОРІЧНІ НАРАДИ

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Український Народний Союз виплатить своїм членам 825,000 дол. у формі дивіденд в 1987 році, згідно з рішенням його Головного Екзекутивного Комітету, який відбув свої кінцеворічні наради тут у понеділок, 29-го грудня 1986 року. Рішення це, на пропозицію головного касира Уляни Дячук, було одноголосне.

У нарадах взяли участь: головний предсідник д-р Іван Флис, заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, заступниця головного предсідника Ґльорія Пашен, головний директор для Канади мгр Іван Геврик, головний секретар Володимир Сохан, головний касир У. Дячук, як також головний редактор „Свободи" Зенон Снилик.

Після полагодження вступних формальностей д-р І. Флис, який відкрив і проводив нарадами, попросив першу до звітування головного касира У. Дячук.

Звіт головного касира

За десять місяців 1986 року майно УНСоюзу осягнуло суму 56,939,960 дол. За 12 місяців майно зросло на 3,151,408 дол., а за 1986 рік (10 місяців) на 2,064,414 дол. Сума одержаних вкладок за 1986 рік дала 2,454,165 дол. на 43,625 дол. більше як у минулому році. Відсотки від інвестицій принесли 5,238,581 дол., знову більше на 1,215,539 дол., як у 1985 році.

Союзівка мала всіх прибутків на суму 958,905 дол. В цій сумі є включена допомога УНСоюзу у висоті 330,000 дол. Прибутки Союзівки дали загальну суму 1,057,662 дол., на 221,334 дол. більше, як попереднього року. Союзова допомога виданням винесла 640,000 дол.

У видатках був помітний зріст посмертних виплат на загальну суму 130,843 дол. Всі посмертні виплати були на суму 781,881 дол. Також виплачено більше як у 1985 році вивінувальних грамот на суму 123,273 дол. Всіх вивінувальних виплат було у висоті 849,214 дол. Сума виплачених грошових зворотів впала на 74,629 дол.

Видатки Союзівки дали суму 1,190,513 дол. виказавши зріст на 432,508 дол. На попередньому засіданні Головної Екзекутиви У. Дячук подала була подрібний звіт з видатків Союзівки. Видатки видань осягнули суму 1,056,992 дол. Вони також зросли на 220,648 дол.

Заплачено остаточні кошти побудови дому сеньйорів на Союзівці. Кошти будівничого виносили суму 273,449 дол. винагорода архітекта — 20,000 дол. інші кошти, не включені до контракту будови, — 23,664 дол. та килими і устаткування 26,832 дол. Разом всі кошти були на загальну суму 343,946 дол.

Корпорація Дому УНСоюзу

За 11 місяців 1986 року загальна сума всіх прибутків була 2,890,075 дол. на 461,457 дол. більше як у тім самім часі 1985 року. Сама сума отриманих чиншів осягнула 2,762,023 дол. та виказала зріст на 412,432 дол. Всіх видатків було 3,334,555 дол. Найбільша сума у видатках — це відсотки від позичок, яких виплачено у висоті 2,271,768 дол. З цієї суми УНСоюзові припало 1,835,000 дол. за відсотки від позички на суму 8,000,000 дол. Других 436,768 дол. виплачено членам за їх позички, яких загальна сума була у висоті 6,431,913 дол.

За останніх шість місяців року сума позичок від членів зросла на 1,100,786 дол. Позички приймаються тільки від тих членів, що вже мають в УНСоюзі такі позички. За них платиться 8% річно.

У видатках був зріст у висоті 49,681 дол. за ґаз і електрику; зросли також видатки вогневого забезпечення, медичного забезпечення працівників та за обслугу вінд.

Марія Воробій, яка з рамени університету Міннесоти працювала над індексом „Свободи", мала при кінці 1986 року відійти, а на її місце пошукують нову особу. На бажання університету, УНСоюз дав запевнення що є готовий надальше фінансувати цей проєкт.

Звіт головного секретаря

За 11 місяців 1986 року придбали секретарі відділів та організатори 1,543 нових членів, у тому 571 члена до Департаменту молоді, 771 члена до Департаменту дорослих та 201 члена на акцидентове забезпечення. До дня засідання отримала Головна Канцелярія 180 аплікацій нових членів і можна сподіватися, що грудень закінчиться здобутком біля 250 нових членів.

У звітовому часі за 11 місяців втратив УНСоюз понад 3,500 членів, в тому 919 членів померло, 1,152 закінчили платити вкладки за свої грамоти кляс P-20 та P-65, 790 членів отримали виплати повних сум забезпечення за свої вивінувальні грамоти, та 966 членів вибрали передчасні грошові звороти.

З кінцем листопада 1986 року стан усього членства УНСоюзу нараховував 76,251 члена, а стан активного членства 51,435 членів. За 11 місяців 1986 року втратив УНСоюз начисто (по відрахуванні від числа втрат число нових членів) 1,713 членів.

В останніх місяцях цього року збільшилася популярність нових грамот на ціле життя та кляси E-65 із одноразовими вкладками. Цьому і завдячує УНСоюз зріст суми вплачених до Головної Канцелярії вкладок забезпечення. Починають також ставити більше популярними грамоти термінового забезпечення кляс T-5 і T-10. Згадані чотири нові кляси забезпечення із надзвичайно низькими вкладками є в дану пору найкращим товаром серед кляс забезпечення УНСоюзу.

Власникам виданих раніше грамот пропонується тепер також користати з одноразових вкладок за них, нарахованих із знижкою 6% складених відсотків. Багато членів користають з цієї знижки і вплачують відразу свої вкладки за більше років, або і до кінця їх платности.

Актуарій УНСоюзу ще не закінчив старань про затвердження нових грамот забезпечення УНСоюзу, базованих на таблицях смертности з 1980 року, як теж нових кляс забезпечення, які мають бути вкоротці впроваджені. Сподіваємось що ці наші старання будуть вже скоро успішно закінчені.

Підготова до переходу на нову систему компютора ІБМ 036, над яким працює фахівець Ярослав Томоруґ, поступає вперед і вже після нового року перенесе Головна Канцелярія всі дані про грамоти забезпечення членів із картотек ІБМ на диск та почне друкувати виказ членів і повідомлення про платність вкладок на новому компюторі.

(Закінчення на стор. 3)

ПАПА ВІДВІДАЄ ПОЛЬЩУ

Варшава. — Із кіл, близьких до Польської Католицької Церкви, стало відомо, що в червні цього року Папа Іван Павло II відвідає Польщу з тижневою офіційною візитою.

Найбільш „делікатним" моментом для польських властей є намір Папи зустрітися з лідером забороненого профспілкового об'єднання „Солідарність" Лехом Валенсою.

Про візиту Папи покищо офіційно не оголошено. Вважають, що остаточні деталі будуть узгоджені в Римі, куди 12-го січня з офіційною візитою на запрошення прем'єр-міністра Італії Беттіно Краксі прибуде польський президент Войцех Ярузельскі. Б. Краксі досить довго заперечував зустріч з Ярузельским і лише після звільнення політичних в'язнів у Польщі погодився на таку зустріч. Однак невідомо ще, чи зустрінеться Ярузельскі з Папою під час свого перебування в Римі.

Папа Іван Павло II уже два рази був у Польщі, але цим разом його поїздка буде значно довшою і більш змістовною. Спочатку він відвідає Краків, де перед обранням його Папою Іван Павло II був кардиналом. Відтак Папа відбуде паломництво до ікони Ченстоховської Божої Матері, після чого візьме участь у святкуванні 200-річчя Тарновського дияконату.

З Тарнова Папа поїде в Люблін, де знаходиться єдиний у Східній Европі католицький університет. Дальший маршрут буде включати Лодзь, Ґданьск і Щецін. На закінчення Папа прибуде до Варшави.

Івана Павла II у Ватикані називають мандрівником. Ще ні один Папа не відбув стільки поїздок і не зустрівся з такою кількістю релігійних і політичних діячів.

„Правда" повідомляє про звільнення шефа КҐБ в Україні

Москва. — У несподіваному приступі щирости „Правда" поінформувала про звільнення із праці шефа КҐБ в Україні у районі Ворошиловграду А. Дяченка, за те, що він безправно заарештував журналіста за його критичні статті в часописі „Совєтський шахтар", в яких він мав застереження до місцевих урядовців. Журналіст Віктор Берхін просидів 13 днів у в'язниці, нібито за те, що він публічно показався в підсорочинці. Як пише „Правда", заарештування В. Берхіна було незаконним, як також був незаконним обшук у його мешканні.

Такі випадки трапляються в СССР постійно, але це вперше, що про незаконне заарештування подано у офіційному органі, яким являється „Правда".

Це доказує лише продовження політики Ґорбачова, т.зв. „ґласності", яка досі виявлялася вже в інших ділянках, але вперше заторкнула працівників КҐБ. „Правда" помістила довгу статтю на тему „промаху" Дяченка, а два дні пізніше — заяву шефа КҐБ Віктора Чебрікова про звільнення А. Дяченка та доручення відповідальному за дію КҐБ на терені України Степанові Мусі прослідити діяльність інших старшин КҐБ, які провадили незаконні акції. При цьому в комунікаті В. Чебіркова подано, що „КҐБ впровадить додаткові засоби, щоб точно дотримувалися у своїй праці закону".

Покарання члена КҐБ в Україні і публічна заява в цій справі мають більше політичне значення, ніж практичне, — як подають чужинецькі журналісти — і не буде мати впливу на інші акції КҐБ, зокрема у відношенні до дисидентів та оборонців людських прав. Воно, однак, може мати зв'язок із стремлінням М. Ґорбачова та його співробітників усунути із Політбюра першого секретаря Центрального комітету комуністичної партії України Володимира В. Щербицького.

У Вілліямставні знову повіватиме український прапор

Вілліямставн, Н. Дж. (А. Кобаса). — Як минулого року, так і цього у четвер, 22-го січня, посадник міста Кармен ДіНові підпише проклямацію і проголосить Український День Незалежности.

Вранці о год. 9:30 відбудеться вивішення українського і американського прапорів на ратуші та підписання проклямації. Коротку доповідь виголосить колишній посадник міста Етко Павло Лісний, мол.

У святі свою присутність зголосив представник повіту Ґлостер. Комітет закликає українців Кемдену, Вайнленду, Міллвіллу та околиць прибути на цю урочистість.

Осередок ТУСМ влаштовує День Солідарности

Ню Йорк. — Управа місцевого Осередку Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського повідомляє, що у понеділок 12-го січня ц.р. ТУСМ відзначуватиме День Солідарности з українськими політичними в'язнями в Совєтському Союзі.

Цього дня перед совєтською місією до ОН о год. 7-ій вечора Владика Василь Лостен відправить Молебень за український нарід, а зокрема за борців, які мучаться й караються по тюрмах, психічних заведеннях і кацетах. Студенти стоятимуть з горіючими свічками в руках, що символізуватиме їх духовній зв'язок з політичними в'язнями, які страждають за кращу долю українського народу.

Студенти закликають й запрошують цілу українську громаду до численної участи в Дні Солідарности.

Помер В. Валіґун, довголітній секретар 99-го Відділу УНСоюзу

Вілкс Беррі, Па. — Після довгої і важкої недуги помер тут у п'ятницю, 2-го січня 1987 р. на 70-му році життя Василь Валіґун, довголітній секретар 99-го Відділу Українського Народного Союзу, Братства св. Миколая.

Покійний народився у Вілкс-Беррі, але 6-річним хлопцем виїхав з батьками до Галичини. Його родина поселилася в селі Станків, біля Калуша. Повернувся він до Америки до свого рідного міста Вілкс-Беррі в 1838 році і тут відразу включився в українську громадську, а зокрема союзову працю. Він був довгі роки членом уряду 99-го Відділу УНСоюзу, а впродовж останніх 30 років його секретарем. На цих постах він віддано служив членам УНСоюзу та працював для розбудови цілого УНСоюзу. Був він також головою Окружного Комітету Відділів УНСоюзу у Вілкс-Беррі, як також опісля головою Контрольної комісії цієї ж Округи. За його заслуги для Відділу та цілого УНСоюзу був В. Валіґун обраний шість разів делеґатом на Конвенції УНСоюзу.

Похорони Покійного відбулися у понеділок, 5-го січня ц.р., з церкви свв. ап. Петра і Павла на парафіяльний цвинтар у Плейнс, Па. Відпровадила Покійного на вічний спочинок рідня, приятелі та вдячна українська союзова громада. Полишив Покійний у глибокому смутку дружину Марію, доньки Ненсі і Анну-Марію, синів Чарлза-Василя і Роберта-Йосифа та вісім внуків.

МАЛАНКА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Осередок СУМ ім. ген.-хор. Тараса Чупринки і 2-ий Відділ ООЧСУ влаштовують тут традиційну новорічну забаву-маланку яка відбудеться в суботу, 10-го січня 1987 року, о год. 9-ій вечора тут в авдиторії школи св. Юра, при 215 Схід 6-та вул. В програмі забави: новорічне побажання голів організацій. До танців приграватиме оркестра „Беркут". Столики слід замовляти в клюбі „Діброва", телефонуючи на число (212) 473-2955.

У СВІТІ

ПОКЛИКУЮЧИСЬ НА ПЕРЕДАЧУ ганойського радіо, Бі-Бі-Сі повідомило, що під час боїв між військами комуністичного Китаю і В'єтнаму вбито понад 500 китайських вояків, які перейшли в'єтнамський кордон. Міністерство закордонних справ Китаю категорично відкинуло це повідомлення, назвавши його „в'єтнамською хвальбою". Пресове аґентство Сіньгуа повідомило, що китайські прикордонні частини вибили з китайської території понад 200 в'єтнамських вояків, які перейшли кордон. Речник міністерства закордонних справ Китаю заявив, що китайські війська змушені були контратакувати у відповідь на в'єтнамські провокації. „Переможні рапорти в'єтнамських пресових аґентств мають на меті обманути як в'єтнамський народ, так і світову громадську думку", — сказав китайський речник.

ІТАЛІЙСЬКІ МІСЦЕВІ власті повідомили, що 25-річний летун лівійських військово-повітряних сил Мохаммед Шельгі приземлився на військово-повітряну базу НАТО в Сицилії у легкому тренувальному літаку. Летун звернувся до американських властей з просьбою надати йому політичний притулок у З'єднаних Стейтах Америки. Свою просьбу він мотивував тим, що італійські власті можуть депортувати його на батьківщину.

РЕЧНИК МІНІСТЕРСТВА оборони Франції повідомив, що французькі літаки атакували лівійську базу в Чаді і вивели з ладу радар лівійців. Атака проведена у відповідь на налет чотирьох лівійських МІҐів на місто Арада, розміщене на південь від 16-ої паралелі, яка поділяє позиції урядових військ Чаду і заколотників. З французьких інформаційних джерел стало відомо, що 30 військових авт були відправлені в Чад. Для цього були використані транспортні літаки військово-повітряних сил ЗСА. Повідомляють, що під час боїв за звільнення міста Чад були захоплені в полон 22 лівійські вояки.

ОДНА З НАЙСТАРШИХ правозахисних організацій Східньої Европи, чехо-словацька „Хартія-77", відзначила своє десятиріччя. Не зважаючи на те, що чотирьох член ів затримала поліція, іншим вдалося зібратися на приватній квартирі і провести ювілейну пресову конференцію. Спочатку пресову конференцію плянували провести в одному з празьких ресторанів, але міські власті, дізнавшись про це, закрили ресторан . На пресовій конференції були присутні 10 чужинецьких репортерів, до яких від імени „Хартії-77" звернулися Лібуше Сільханова і Мартін Пальоус. Вони висловили надію на поступову демократизацію чехо-словацького суспільства, у зв'язку з лібералізацією, про яку тепер багато говориться і пишеться в СССР.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ройтерс повідомило, що академік Андрей Сахаров дав інтерв'ю репортерові „Літературної Ґазети", але поставив умову, що він повинен прочитати остаточний текст, який буде надрукований в газеті. За словами друзів академіка, ця ж газета двічі намагалася взяти інтерв'ю в А. Сахарова, коли він ще перебував на засланні в Ґорькому, але він відмовився. „Я сказав їм, що не можу давати інтерв'ю з зашморгом на шиї Тепер ситуація цілковито змінилася", заявив А. Сахаров своїм друзям. Академік не хотів подати подробиці про зміст інтерв'ю.

В АМЕРИЦІ

ПОЧАВ ПРАЦЮ 100-ИЙ Конґрес, в якому вперше за шість років обі палати контролюватимуть демократи. У Палаті Репрезентантів на 258 демократів припадає 177 республіканців. Сенатор Роберт Бирд привернув пост лідера більшости, що його він втратив у 1981 році, коли Республіканська партія стала партією більшости в Сенаті. В той же час сенатор Роберт Дол став лідером меншости. На місце Томаса О'Нілла спікером Палати Репрезентантів був вибраний Джим Райт, демократ з Тексасу. Теперішня сесія Конґресу приділить головну увагу федеральному бюджетові і розслідуванню секретної достави зброї Іранові. Сесія Конґресу ще не почалася, а демократи вже виступили проти представленого Білим Домом проєкту федерального бюджету. „Вони ще не встигли ознайомитися з бюджетом, але він їм вже не сподобався", — сказав речник Білого Дому Леррі Спікс.

КОНСЕРВАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ Громадяни за Америку провела демонстрацію на підтримку президента Роналда Реґена. Перед демонстрантами виступили директор відділу зв'язків Патрик Бюкенен, секретар Департаменту освіти Вілліям Беннет, конґресмен-республіканець Джек Кемп і директор організації, яка збирає гроші на фонд Республіканської партії, Ричард Віґейрі. П. Бюкенен накинувся на лібералів, які роздули до небувалих розмірів скандал , зв'язаний з продажем зброї Іранові і фінансуванням борців за свободу в Нікараґуа. Він різко критикував ліберальну пресу і особливо газету „Вашінґтон Пост". Бюкенен сказав, що ця газета роздула в свій час вотерґейтський скандал, щоб усунути президента Ричарда Ніксона, і несе відповідальність за захоплення Індокитаю комуністами. В. Беннет заявив, що він є гордий, що служить Р. Реґенові — „великій людині і Президентові".

З НЮ ДЖЕРЗІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ судовий процес в справі немовлятка, мама якого згодилася породити його для подружжя, що не могло мати своєї власної дитини. Немовлятко, якому тепер 10 місяців, живе з батьками, які заплатили правдивій мамі 10,000 дол. Її правдива мама має право дитину відвідувати кілька разів в тиждень. Ведеться судовий процес в цій справі тому, що коли немовля народилося мама рішила його не віддавати, хоч вона спершу згодилася це зробити. Суд рішив з ким це немовлятко залишиться.

ЛІКАРІ, ЯКІ ПЕРЕВОДИЛИ операцію на простату президента Роналда Реґена сказали, що він є в доброму стані та почуває себе добре. Перевірка виявила, що Президент не має рака.

Союзова родина відбула різдвяну зустріч

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. К.). — В п'ятницю, 20-го грудня 1986 року, тут у великій залі Головної Канцелярії УНСоюзу зібралися деякі члени Головного Уряду, працівники редакції „Свободи", „Українського Тижневика", адміністрації, канцелярії та друкарні, щоб спільно із численними колишніми урядовцями та їхніми родинами відсвяткувати близьке Різдво Христове.

Головний предсідник д-р І. Флис з дружиною Марією.

При святочно застелених столах засіли всі разом до гостини, що її приготовили адміністратори і працівники Союзівки.

Усіх присутніх привітав головний предсідник д-р Іван Флис, представивши при тому присутніх членів Головного Уряду — головного касира Уляну Дячук, головного секретаря Володимира Сохана, крайового організатора Степана Гавриша, головного радного Андрія Кейбіду з дружиною і почесного члена д-ра Ярослава Падоха з дружиною та члена Контрольної Комісії адв. Нестора Олесницького. Присутніми були також голови Округ УНС — з Ню Йорку Микола Хоманчук, з Джерзі Ситі Володимир Білик з Пассейку Іван Хомко.

Д-р І. Флис особливо тепло представив присутнім нових адміністраторів Союзівки, що прибули зі своїми молодими дружинами Володимира Гайдара і Дорка Семчишина. Побажавши усім зібраним з близькими святами, д-р І. Флис з гумором перевів коротку програму. Після відспівання декількох колядок учасниками в супроводі гри Галі Клим, головний предсідник попросив до слова сеньйора журналістів і постійного співробітника „Свободи" ред. Івана Кедрина, якому відтак усі заспівали „Многоліттвіє".

Відповідну розвагу та безжурний настрій увела Г. Клим, яка відчитала сатиричні „коломийки" про працівників Головної Канцелярії.

В дальшому теплі побажання зложили В. Сохан і У. Дячук, а окремо промовив почесний член, колишній довголітній головний секретар УНС д-р Я. Па

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наплив в Америку чужого краму

Кожний мешканець Америки, кожний мужчина і кожна господиня відчувають у щоденному житті наплив на американський ринок збуту чужинецьких виробів. Почавши від хустинок до носа, малих калиток і жіночих торбинок та кінчаючи продуктами важкого промислу — сталлю, нафтою і автомобілями — в усіх галузях імпорт тих товарів із закордону перевищує експорт та спричинює дефіцит торговельного балансу, який осягнув уже астрономічну цифру 173 більйони і 600 мільйонів за 1986 рік, на 25 більйонів більше, як у році 1985. Дефіцит торговельного балансу за один листопад 1986 року осягнув рекордову суму 19 більйонів і 200 мільйонів і був прикрою несподіванкою для американського Уряду та економістів, які сподівалися покращання ситуації в ділянці закордонної торгівлі, бо в попередніх трьох місяцях відношення між експортом та імпортом дещо покращало. На цей несподіваний зворот до гіршого вплинуло багато причин. Між ними — можна вичитати у звідомленнях поважних фахівців — був острах закордону, що з приходом до влади в Конґресі, в обох його палатах, демократів прийде різкий зворот від політики вільної торгівлі, приватної ініціятиви і суперництва, в сторону торговельного протекціоналізму. Тому, мовляв, всі закордонні продуценти старалися використати час, щоб до кінця 1986 року — в місяцях листопаді і грудні — залити Америку своїм крамом.

Президент Реґен, згідно з філософією Республіканської партії, завжди твердив, що не високі імпортові мита, а збільшення і покращання крайової продукції зменшить торговельний дефіцит. Наведені вгорі цифри та зокрема потроєння торговельного дефіциту з країнами Західньої Европи, дало „пальне" прихильникам протекціоналізму в закордонній торговельній політиці. Це дуже складна проблема, яка спричинює суперечки й між самими фахівцями-економістами, спеціялістами у справі торгівлі зі закордоном. Важливим чинником є тут стан валюти. Американський доляр упав на вартості в порівнянні з німецькою маркою та японським єном. Здавалося, що це буде сприятливим чинником для подешевіння американських виробів і що експорт продукованого в Америці краму знайде більший збут та що зменшення вартости доляра відстрашить американців від подорожі закордон, отож їх гроші залишаться в краю. Дійсність не виправдала тих надій. Президент Реґен уже поступився був дещо із свого давнішого становища оборони вільної торгівлі, неспутаної митними кордонами і підвищено вже імпорт краму з чужинецьких країн, за вийнятком країн на Караїбському морі. Зріст торговельного дефіциту в двох останніх місяцях 1986 року напевне спонукає Конґрес під керівництвом демократичної більшости радикально змінити торговельну політику супроти закордону.

Речники демократів мають поважний арґумент, що відкриті ворота для імпорту зі закордону вдаряють по робітничому світі в Америці. У суперечках на цю тему з японським урядом і домашнім економічним світом прийшло вже до деякого компромісу, що японські фабрики засновують свої філії в Америці, де затруднюється американських робітників. Проте це стосується тільки великих японських фірм та важкого промислу, а дрібний промисл із таких країн, як Південна Корея, Тайван і Гонконґ все ще б'ють американських продуцентів завдяки своєму дешевому робітникові.

Це справа, яка стосується кишені кожного мешканця Америки. Тому вона мусить цікавити всіх тих, що тут живуть — вона спричинює неспокій у робітничому світі, зорганізованому в юніях, які здебільша ведуть дуже егоїстину політику, і вона стосується взаємин між Білим Домом і Капітолем у тих двох роках, які ще залишилися для урядування Роналда Реґена. Астрономічний дефіцит закордонної торгівлі Америки може бути теж одним із арґументів у виборчій кампанії за два роки — в користь демократів і проти республіканців.

Володимир Жила

ПРЕЗИДЕНТ МИКОЛА ЛІВИЦЬКИЙ

(До 80-річчя з дня народження)

II.

Перебуваючи службово у Варшаві влітку 1939 року, М. Лівицький внаслідок війни не зумів повернутися до Швайцарії і став співробітником конфінованих там німцями членів уряду УНР. 1942 року коротко перебував у Києві, де його німці заарештували й „етапним порядком" відправили назад до Польщі.

У 1945 році після закінчення війни Прем'єр Уряду Кость Паньківський призначив М. Лівицького радником Міністерства Закордонних Справ. В той час, виконуючи обов'язки секретаря організаційної комісії, він брав участь також в організації Українського Національно-Державного Союзу (УНДС). З заснуванням УНДС у травні 1946 року, наш ювіляр став заступником голови, а в 1951 році після виїзду голови М. Олексієва до ЗСА, перебрав функції голови. Від УНДС Микола Андрієвич був членом підготовчої комісії (що її очолював Ісаак Мазепа) для створення Української Національної Ради. З 1948 року, себто від першої сесії УНРади, М. Лівицький був її членом.

У липні 1949 року ввійшов М. Лівицький до уряду, що його тоді очолював Ісаак Мазепа, як керівник Ресорту Преси й Інформації, а згодом перебрав функції керівника Ресорту Закордонних Справ. Від травня 1954 року до березня 1957 року М. Лівицький не входив до складу уряду (Виконавчого Органу), а виконував обов'язки голови УНДС, був членом УНРади й редактором журналу „Мета". На четвертій Сесії УНРади, в березні 1957 року, наш ювіляр став головою Виконавчого Органу й керівником Ресорту Закордонних Справ. На цьому становищі він працював рівно десять років аж до Шостої Сесії УНРади, що відбулася в березні 1967 року. На цій сесії вибрано Миколу Лівицького Президентом УНР в екзилі.

Багато праці присвятив наш ювіляр розвиткові ДЦ УНР. Він написав чимало статтей, що появилися в різних часописах під його прізвищем, під його ініціялами, або просто під різними псевдонімами. Його статті відзначаються оригінальністю підходу, глибиною думки, прямим виявом політичних, суспільних і економічних ідей та гарячим закликом до активної діяльности на базі екзильного уряду УНР. У підході до державних справ Президент М. Лівицький — твердий, сміливий і терпеливий. Він автор двох цінних книг „Відносини Захід — Схід і проблеми поневолених Москвою націй" (1945) і „ДЦ УНР в екзилі між 1920 і 1940 роками" (1984). Перша книга — це збірка статтей різноманітних за своїм характером і величиною, але написаних потужно з справжнім знанням справи. Друга книга — це документальний нарис подій за 20 років існування й діяльности ДЦ УНР в екзилі.

За роки своєї праці для уряду наш ювіляр багато часу провів у терені серед наших людей, де виступав з доповідями на політичні теми та вів широкі розмови про потреби уряду. Їздив у Німеччині, Франції, Англії, Бельгії, ЗСА, Канаді, Австралії. Свої поїздки використовував також для побачення з урядовими й політичними чинниками різних держав. Усюди його приймали прихильно. Наприклад, у Франції в минулому нав'язав добрий контакт з міністром інформації, але совєтофільська політика де Ґоля після закінчення війни в Альжирі, знівечила всі зусилля. Треба відзначити, що Президент М. Лівицький передав також десятки обширних меморандумів у Вашінґтоні й в інших столицях. Він плянує, до речі, усі ці меморандуми видати окремою книжкою, щоб засвідчити факти праці ДЦ УНР на дипломатичному відтинку. Багато праці він поклав також у наладнання стосунків з Американським комітетом визволення й з радіо „Свобода". Але добитися там успіхів було тяжко через політику т. зв. „непередрішенства".

Треба ще дещо сказати й про Лігу Визволення Народів СССР — Паризький Бльок. Президент М. Лівицький є головою Ліги з 1967 року. В минулих роках ця організація розвивала жваву діяльність, останньо внаслідок смерти майже всіх старших її діячів, діяльність її дещо сповільнилась. Микола Лівицький плянує обновити ряди організації і пожвавити її діяльність головно на терені Вашінґтону.

Президент М. Лівицький користується пошаною в українських громадських централях. У нього також добрі стосунки з українськими Церквами й владиками.

Керівні становища, яких дійшов наш ювіляр, він здобув важкою й наполегливою працею, вродженою інтеліґенцією, глибоким знанням та готовістю змагатись за збереження й розвиток української державної ідеї. Президент М. Лівицький — людина невтомної праці. Його багатогранна діяльність — це подвиг політичного й суспільного діяча, відданого душею і серцем державній справі та сповненого високої свідомости її значення для українського народу.

Своє вісімдесятиріччя Президент Микола Лівицький зустрічає у розквіті сил. У нього багато цікавих задумів і плянів. Побажаємо від щирого серця успішного здійснення їх та міцного здоров'я й багато літ творчої праці.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про післясвяточні міркування

Вкінці головні святочні дні минули щасливо — по якому календарі ви не обходили б Різдва.

Пишемо „вкінці", бо таки більшість із нас вже має досить усіх тих святкувань і усіх зв'язаних із тим додаткових зайнять, приготувань, руху та цієї втоми, яка у нашому теперішньому темпі життя, є май же невідлучною товаришкою наших днів.

Отож, віддихаємо з полегшою, що вертаємося до щоденної „нормальної" рутини, навіть коли ще декому з нас усміхається Маланка і Василь з десятками різних забав, а ми думаємо про Водохреще, яке „колись у нас" завжди було пов'язане із тріскучим морозом і снігом.

Але, завважуємо дивне явище, що наші сусіди-американці, які таки вже всецілo закінчили період зимових свят, з кожним роком більше стараються його продовжити, либонь втомлені саме буденщиною і з бажанням якнайдовше жити у святковому настрої. Давнішими роками вже 26-го грудня можна було побачити покинуті ялинки на вулицях із рештками ангельського волосся і прикрас, що сумно чекали на смітярів. Тепер було їх куди менше, а різнокольорові світла, якими тут зправила прибирають назовні доми, чи дерева біля хат ще і досі освічені усюди та пригадують нам радість недавноминулих днів.

Зате вже зовсім зникли із вулиць та крамниць славні перебрані „санта клоз" із своїми невідлучними дзвіночками і дітворою на колінах. Але вчора ми зі здивуванням довідалися із вісток по радіо, що всі вони, ці „санта клози" тепер в ліжку, і „перебрали" дитячі простуди, якими заразилися від своїх малих „клієнтів". І як ствердив американський директор публічного здоров'я — цю пошесть простуд після Різдвяних Свят серед „санта клозів" належить розглядати як небезпеку здоров'я по'язану із їхнім зайняттям.

Яке щастя, що нашим українським Святим Миколаям ця небезпека не грозить, бо вони появляються накоротко і звичайно тримаються від дітвори у статечній віддалі.

Зате наші діти, як і їхні американські однолітки, дуже скоро перейшли до порядку денного над усіми тими численними подарунками від св. Миколая, „санта" чи анґеликів. „Капустяні" лялі лежать вже по кутках, у всіх балакучих роботів, на щастя попсувалися або зужилися батерії, а компюторські ігри втратили свою атрактивність.

Не одні із батьків ставлять собі в цих днях питання, чи справді було треба купувати аж так багато дорогих іграшок і чи справді треба було аж так попадати в загальну гарячку купівлі подарунків та забувати, що кожна кредитова карта невдовзі пригадає їхню розтратність.

Це один із післясвяточних симптомів поганого настрою, коли нагло на столі призбируються один за одним рахунки, поруч із невикористаними ще святочними картками, яких не було часу написати. Другий із неприємних наслідків святкування — це прибирання на вазі або зіпсований шлунок, у висліді чого ви рад-не-рад викидаєте решту смачних вареників і голубців із холодільні і постановляєте „іти на дієту".

Ще залишилися нам після тих повних вражень і руху днів неприємні настрої з приводу родинних чи товариських непорозумінь, які легко в такому часі розгоряються, а звичайно причиною їхньою є дрібниці. Десь когось поминули, посадили не на тому місці, комусь не написали побажань, дали заскромний подарунок — одним словом нагод до „образ і ураз" було десятки.

І ось ви збираєте післясвяточне пожнив'я. Ваші настрої змінливі як теперішня погода — одного дня сонячна і тепла, другого — понура і дощова. Чи не є це ці славні „блюс" що про них говорять психіятри, як про типічну недугу різдвяного періоду?

Запопадливі властителі подорожніх агенцій проголошують, що єдиний лік на цю недугу — виїхати на вакації. Але куди тут їхати, як у Пуерто Ріко підпалюють готелі, у Франції страйкують усі потяги і підземки, а в Італії вичікують нових терористичних атак?

Але навіть якби ми вибиралися, то це ніяк нам не виходить. Наша зачіска після святочного періоду потребує доконче віднови, а фризієрка ж виїхала на лещата до Вермонту, хата виглядає як після гурагану, а наша прибиральниця відмовилася прийти бо... потребує відпочинку і відлетіла на Фльориду.

Тож залишаємося вдома з думками про свята, що вже поза нами, та про все, те, що вони кожнорічно приносять.

О-КА

ФЕДЕРАЛЬНІ ІНВЕСТИҐАТОРИ продовжують перепитування водіїв і працівників розбитого поїзду лінії Конрейл, який зударився з поїдом лінії Амтрак в неділю, 4-го січня ц.р. Катастрофу, в якій загинуло 15 осіб та понад 170 пасажирів були поранені, прослідкують, щоб встановити чому поїзд Конрейл опинився на тих коліях, якими кілька хвилин пізніше мчав поїзд Амтрак.

Н. Н.

УКРАЇНА І ГЕЛЬСІНКСЬКИЙ ПРОЦЕС

Згідно з фактичним станом „Українська Радянська Соціялістична Республіка" з своїм маріонетковим урядом у Києві не була допущена до Гельсінкської конференції в 1975 році ані до післягельсінкських конференцій у Беоґраді, Мадриді, Берні, Відні та інших містах. Як колонія комуністичної Москви, вона не мала свого голосу в справах европейської „безпеки і співпраці", навіть після того як чорнобильська катастрофа заактуалізувала справу „европейської безпеки" в сусідніх країнах, зокрема в Скандинавії. Голосу під'яремної, „суверенної" на папері України не було чути на міжнародному післягельсінкському форумі, ані в Берні, ані у Відні.

Обов'язок заступати українську справу впав на плечі української діяспори, передусім на леґітимний уряд Української Народньої Республіки в екзилі й взагалі на ввесь Державний Центр УНР, а там і на СКВУ, ЗПУГГ й інші.

Уже в 1975 році в спільному меморандумі з членами Паризького Бльоку Уряд УНР вказує на труднощі й аномалії Гельсінкської конференції. В часі Мадридської конференції Уряд УНР остерігав еспанських господарів про минуле фіяско цієї конференції, чим вона й насправді закінчилася.

Коли в 1985 році шумногучно відзначали 10-річчя Гельсінкського Прикінцевого Акту, Уряд УНР у окремому мекорандумі підніс знову первородний гріх" Гельсінків — недопущення України до Гельсінкського процесу й вимагав для себе повноправного статусу на майбутніх конференціях, власне покликаючися на свою леґітимність із 1918-19 роках у протилежність до маріонетковости підколоніяльного уряду „УССР" у Києві.

Чорнобильська катастрофа й перервані контакти з Україною послужили товчком для відповідної акції Уряду УНР в Берні в травні 1986 року. Окремий меморандум у цій справі був висланий теж і учасникам Віденської конференції з висвітленням справи фактичного статусу київського уряду й неможливости для нього виступати незалежно на міжнародному полі в справі Чорнобилю і взагалі.

Як відомо, в Гельсінкському процесі беруть участь урядові й неурядові чинники, в тому акредитовані (а то й неакредитовані) представники НҐО (нонґовернментал організейшенс).

В склад офіційних урядових делеґацій, а тим самим повноправних учасників конференцій, входять (зокрема в делеґаціях ЗСА, рідше Канади) українські „етніки", зареєстровані як дорадники, обсерватори, і т.п. Наскільки вони впливають на те, щоб голови делеґації підносили українське питання на пленумах сесій, чи в дискусіях — ближче невідомо. Факт є і був, що досі ні один із американських чи канадських амбасадорів не підносив справи членства і присутности України, як окремої держави, в Гельсінках у 1975 році, чи в Гельсінкському процесі 1975-87 взагалі. Виходить що такі держави, як Андорра, Сан Маріно, Монако, Ліхтенштайн і т.п. мають більші права, як Україна, Білорусь, Балтійські держави тощо, в розумінні й переконанні сиґнаторів Прикінцевого Гельсінкського Акту.

Обстоюючи принцип „колективних" прав (національних, релігійних, меншинних, і.т.п.) не менш важливих, як індивідуальних „прав людини" і не принижуючи свого статусу як „неурядова установа" — НҐО, Уряд УНРеспубліки робив заходи в справі допущення його представників на місце неприсутніх делеґатів „УРСР". Були в цій справі листи до прем'єрмініста К. Вальдгайма за підписом Президента УНР д-ра М. Лівицького, але вони не ввінчалися успіхом. України, точніш Української Народної Республіки, немає досі між представниками держав-сиґнаторів Гельсінкського Акту.

Урядові УНР не залишалася ніяка розв'язка, як (1) протестувати проти очевидної несправедливости й порушення колективних (національних) прав організаторами післягельсінкських конференцій і (2) брати участь у організації „протиконференцій", на яких репрезентанти екзильних урядів висловлювалися свобідно про ситуацію у їхніх краї нах відносно колективних та індивідуальних прав людини.

Перша така „протиконференція" відбулася у формі панелю делеґатів екзильних урядів (чи визвольних комітетів) України, Польщі, Чехо-словаччини, Юґославії й інших країн, у міжнародному пресовому центрі „Конкордія" у Відні 3-го листопада 1986 року. Заля була заповнена представниками преси, радіо, телевізії, делеґатами екзильних урядів, деякими учасниками „неурядових організацій" з-під еґіди НҐО та загальною публікою. Спізнено (з уваги на „дипломатичне" пересунення годин) прибули на цю конференцію пред-

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Барагура

ЯРОСЛАВЩИНА Й ЗАСЯННЯ — ҐЕРОЇЧНА САҐА НАШИХ ЗАХІДНІХ ОКРАЇН

„Ярославщина і Засяння 1031-1947. Історично-мемуарний збірник. Наукове Т-во ім. Шевченка. Український Архів, т. XL II. Комісія Дослідів і Публікацій НТШ, видання Реґіонального Об'єднання „Ярославщина й окраїни Засяння". Ню Йорк, Париж, Сидней, Торонто 1986. Велика вісімка. 798 текстових сторінок, XУ сторінок уведення англійською мовою, передмови українською мовою, слова до земляків Владики Андрія Сапеляка і змісту. Ціна — 40 дол. + 2.00 дол. пошта.

На перший погляд здавалося б, що всі реґіональні збірники подібні між собою щодо тематики, змісту, укладу матеріялу, тільки з деякими відхиленнями, зумовленими фактами, якістю і кількістю матеріялів, способом їх опрацювання, обдаруванням авторів, складом редакційної колеґії, та залежними від упорядника й головного редактора, який оркеструє працю й завершує збірну дію, врешті від фінансових спроможностей видавців.

Але це тільки зверхні подібності, зовнішня характеристика аспектів і проявів історично-мемуарних праць, які мають назву реґіональних збірників. Є ще й внутрішні елементи, зокрема духовість збірників, які виділяють деякі з них з-поміж інших цього роду праць і роблять їх своєрідними, оригінальними творами з власним обличчям і з виразною цілеспрямованістю, з чітко визначеною і консеквентно здійснюваною лінією, по якій іде цілість опрацьованих матеріялів.

Це тільки частинно заслуга людей, які над ними працюють. Рішальним чинником є природа матеріялів, притаманності даного реґіону, якому доля судила відіграти специфічну ролю в житті збірноти даного терену, а то й цілої території й усієї національної спільноти.

З-поміж низки реґіональних збірників спостерігач може виділити покищо два, які своєрідністю висуваються на видніше місце. Це — „Сокальщина й Надбужанщина" і зокрема „Ярославщина й Засяння". Ці дві книги завдячують своє окреме місце поміж іншими збірниками, бо змістом їх є історія цих теренів, які своїм географічним положенням сповнили спеціяльне завдання в житті нашої нації, як окраїнні бастіони нашого національного буття в безперервній боротьбі з натиском західніх сусідів. У своїй політиці експансії ці сусіди, бажаючи поширити свій стан посідання, „вогнем і мечем", підступом, хитрощами, насиллям винищували нас фізично, вбивали духа нації у намаганні стерти нас з лиця землі й викреслити з історії. У цьому „поході на Схід" під гаслом „великодержавности" вороги не вагалися навіть допускатися святотатства, безчестили й руйнували церкви, як це діялося в 1930 роках у поверсальській Польщі на Холмщині.

Промовистим прикладом відстоювання українства в тисячолітньому змаганні з польською аґресією є княже місто Ярослав, Ярославщини й сумежне Засяння. Спробую ввійти в суть цього історичного процесу, щоб допомогти проспективному читачеві збірника „Ярославщина"... на які моменти, елементи й аспекти цих страдницьких земель і їх героїчних пожильців треба звернути увагу, виловити їх і з'ясувати собі не тільки їх трагізм, але передусім позитивні, будуючі елементи-самопосвяти, патріотизм і героїзм, які дали змогу в спокійному запіллі позафронтової бурхливої лінії вести конструктивну працю в різновидих матеріяльних і духових ділянках нашого національно-суспільного життя.

Видавці, редакція й автори поставили собі завданням і метою документальними й джерельними матеріялами науково довести історичну правду про ці страдницькі українські землі й завзяту боротьбу автохтонів відбити ворожі наступи та втримати пов'язаність окраїнних земель із материком. Віссю і стрижнем, коло яких обертається та сочкою, в якій збирається і з якої променіє вся проблематика цих земель є дві основні розвідки — д-ра Ярослава Пастернака і д-ра Миколи Андрусяка.

На підставі археологічних дослідів і розкопів та знахідок минулого Я. Пастернак в своїй розвідці „Ярославщина й окраїни Засяння в світлі археологічних досліджень" дійшов до таких прикінцевих стверджень, що: „Ярославщина й Засяння виявляють культурну єдність по всі часи з сумежними частинами других західньо-українських земель і з Подніпров'ям. Було це наслідком живих цивілізаційних, культурних і торговельних зв'язків етнічно однорідного населення названих земель. Впродовж століть населення само відрізняло себе від західніх чужоплемінних сусідів та опреділювало себе до України релігією, мовою, побутом та взагалі цілою духовою структурою й матеріяльною культурою... Український народ від найраніших праісторичних часів був автохтоном цієї землі і має всі дані й повне історичне право на незалежне державне життя" (стор. 12-та).

Д-р Микола Андрусяк в розвідці „Проблеми українсько-польської ентографічної границі на Посянні" доказує, що українська ентографічна територія в давньоісторичні часи сягала аж по Краків і по Вислу й обговорює як мінялося етнічне обличчя під окупаційною владою історичної Польщі та Австрії та врешті яка доля постигла ці землі та їх населення у новіших часах (насильне виселення).

Ці наукові археологічні й історичні виводи підкріплені фолкльорними матеріялами в есеї Василя Бородача п.з. „Історичними шляхами українського Надсяння", а саме історичними, побутовими і обрядовими піснями, приказками тощо, де згадується про межування з польським населенням над Вислою, а в шематизмі перемиської епархії з 1879 року подано, що колись „руські села сягали до Татрів близько Кракова". Теж топонімія й ономастика потверджують українськість цих земель.

Під цим кутом працювала редакційна колеґія в складі — Петро Вигінний, Володимир Лесняк, Володимир Щебльовський, Ярослав Зубаль під проводом упорядника й головного редактора Мирослава Семчишина і співредактора пок. Василя Бородача. Редакція дбала, щоб не втратити з ока цієї чітко накресленої основної лінії, як це з'ясовано в присвяті збірника: Зокрема звернено увагу на: 1) джерельні матеріяли, які доказують приналежність із княжих часів Ярославщини й Засяння до України, 2) на засяг українських етнографічних земель на Заході та на

(Закінчення на стор. 4)

Ада БАРАЦОВСЬКА

Христя БОКАЛО

Ґануся ВОЙТОВИЧ

Наталка ГЕРМАН

Уляна ЗАГАЙКЕВИЧ

Тамара ІВАСЕЧКО

Наташа ЛІПЦАН

Христя ЛУЦЕНКО

Роксоляна ЛУЧКАНЬ

Оля СМОРОДСЬКА

Дора ТЕРШАКОВЕЦЬ

Тамара ФАРІЯС

Христя ВОРОХ

Лада ГАПІЙ

Александра ГАМЕРСЬКА

Романа КІҐІЧАК

Олександра ЛЕВ

Уляна ЛЕҐЕДЗА

Андрея МАРК

Ніна МАРК

Марта МУЛИК

Лісса ХМЕЛІВСЬКА

Андрея ЧЕРНИК

Таїса ЯЦУСЬ

Головний...

(Закінчення зі стор. 1)

Зі збільшенням сум забезпечення нових грамот та впровадженням грамот з одноразовими вкладками прийшла потреба підвищити максимальну суму забезпечення, риск якої задержує УНСоюз за собою, без реасекурації.

На пропозицію головного секретаря В. Сохана, що її він предложив у порозумінні з актуарієм, та його рекомендацію, схвалено зовсім не реасекурувати грамот із одноразовими вкладками та підвищити для всіх інших грамот суму забезпечення без реасекурації до 50,000 дол.

Звіти заступників предсідника

Д-р М. Куропась зупинився у своєму звіті дещо довше над учительським семінарем про навчання про голод в Україні в 1932-33 роках. Як відомо, д-р Куропась влаштував цей семінар під егідою Північно-іллинойського університету 8-го листопада 1986 року з фінансовою допомогою УНСоюзу. В ньому взяло участь 186 осіб, в тому 154 не-українців. З уваги на великий успіх семінара, згаданий університет виявив зацікавлення у влаштуванні подібних семінарів у майбутньому для вчителів середніх шкіл. Д-р Куропась плянує семінарі на тему народів СССР і релігійного життя в СССР.

Д-р Куропась заторкнув також деякі аспекти союзової діяльности, зокрема такі справи як організаційна ділянка і монтування нового відділу, продажу життьового забезпечення та підібрання відповідних сил до нього.

На цю тему також говорила Г. Пашен, звітуючи про свої зустрічі з Генрі Флойдом, керівником відділу забезпечення в УНСоюзі та з деякими потенційними кандидатами на продавців в околицях Чикаґо. Вона також звітувала про неформальну зустріч в Чикаґо із секретарями і урядовцями 13-ох Відділів в Чикаґо, про зустріч з головою Чикаґської Округи Іваном Ґавалюхом та про свою участь в зустрічі громади з головою СКВУ Петром Саварином.

Мґр І. Геврик звітував про наради Канадського представництва УНСоюзу, про справу набуття дому УНСоюзу в Торонто, про потребу посиленої організаційної діяльности в Канаді. Він також висловив ряд думок в справі створення відділу продажу забезпечення, уважаючи, що найкращими продавцями будуть таки українці.

Звіт головного предсідника

Закінчив звітування обширним оглядом своєї і взагалі союзової діяльности д-р І. Флис, зреферувавши в подробицях справу купна дому УНСоюзу в Торонто, коли посілість, яку УНСоюз мав замір купити, продано раніше. Головний предсідник звітував про стан Торонтонської Округи, про свою участь в нарадах кількох Окружних Комітетів та в Загальних зборах 5-го Відділу в Ню Йорку, на які він був запрошений управою, а відтак обширно з'ясував справи організаційного порядку, включно з новим відділом продажу забезпечення та про дотеперішню працю Г. Флойда. Вкінці д-р І. Флис повідомив про заанґажування на працю на Союзівці Дорка Семчишина на становище співуправителя.

На прохання головного предсідника В. Сохан коротко зреферував вироблений раніше Степаном Гавришем організаційний плян на 1987 рік, метою якого є приєднання 3,000 нових членів, забезпечених на суму 10 міл. дол. В основному винагороди для передових організаторів залишено в таких вимірах як в 1986 році, як також заплановано ряд вишкільних курсів. Плян з мінімальними змінами, затверджено.

Після короткого обговорення ще деяких громадських справ і подій, д-р Флис закрив наради, дякуючи всім за участь в них і бажаючи щасливого нового року.

Союзова..

(Закінчення зі стор. 1)

дох, який з певною домішкою меланхолії та навіяний сантиментом висловив свій жаль, що він вже не є безпосереднім членом цієї „союзової родини", яка стільки років була йому близькою.

Давно вже різдвяна зустріч, що є гарною традицією в УНСоюзі, не зібрала стільки учасників, як цим разом, а зокрема, було між ними багато таких, які почуваються сильно зв'язані споминами та сантиментом з працівниками Головної Канцелярії.

Це підкреслили у своїх побажаннях У. Дячук, яка раділа участю давніх працівників, і В. Сохан, який з переконанням бажав, щоб усі дочекалися радісних свят в Україні.

Святочні побажання складає ред. І. Кедрин.

НЮЙОРКСЬКИЙ МЕЙОР Едвард Кач заявив, що якщо футбольна дружина „Джаєнтс" виграє „супер-бовл", то повинна відбутись парада, але коштом стейту Ню Джерзі, а не Ню Йорку. Він уважає, що „Джаєнтс" є нюджерзька, а не нюйоркська дружина, бо грає всі свої змагання в нюджерзькому стадіоні. З цієї причини, Кач відмовився щоб нюйоркський міський уряд платив за параду, але сказав, що радо прийде до Ню Джерзі на параду, якщо його запросять. Підприємець з Ню Джерзі Пітер Левін пожертвував 11,000 дол. на таку параду.

НА МАНІВЦІ, А НЕ З МАНІВЦІВ

У статті Володимира Жили п.з. „Президент Микола Лівицький" („Свобода", ч. 5, з 9-го січня ц.р.) в останньому реченні першого параграфу має бути: „Зорієнтуватись в них, не збитися на манівці..." — Ред.

ПРЕДСТАВНИКИ СОВЄТСЬКИХ зовнішньоторговельних організацій давно дають зрозуміти чужинецьким замовникам, що Совєтський Союз готовий запускати за плату чужі штучні сателіти Землі. Цими днями таку пропозицію офіційно зробив в інтерв'ю з репортером совєтського пресового агентства ТАСС голова Ради Міністрів СССР Ніколай Рижков. Бажаючи привернути чужинецьких замовників, Н. Рижков заявив, що Совєтський Союз готовий надати їм забезпечення на їх сателіти. Досі Москва попереджувала своїх клієнтів, що їм доведеться діставати забезпечення на вільному ринку. Рижков також дав зрозуміти, що Москва готова ще більше зменшити плату за запуск космічних об'єктів, які і без того є низькими у порівнянні з західніми.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. д-ра

Ярослава Терлецького

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

в середу, 14-го січня 1987 р., о год. 7:15 ранку
в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.
Про молитви за душу Покійного просить

РОДИНА

•

В пам'ять Покійного проситься складати пожертви на Український Лікарський Вісник або інші цілі.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Незабутньої, Дорогої Матері і Сестри

сл. п.

Олени з Яцкевичів-Шиян

були відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в Римі та Кліфтон Гайтс, Па.
в дні 27-го грудня 1986 р. Б.

•

На нев'янучий вінок складаємо на Стипендійний Фонд Світлички Українського Золотого Хреста у Філядельфії 100 дол.

дочка — ВОЛОДИМИРА КАВКА з родиною
сестра — МАРІЯ ЯЦКЕВИЧ-РІЗНИК з чоловіком

Ділимося сумною і болючою вісткою, що в суботу, 3-го січня 1987 р., несподівано відійшла у Вічність на 65-му році життя Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА І БАБУСЯ

бл. п.

ЕМІЛІЯ СКОЦЕНЬ

з дому БАЗЮК

народжена у Львові в Україні.

Після дводенних, зворушливих і велелюдних відправ Панахид за спокій Її душі при участі численного духовенства і співу хорів, тіло Покійної відпроваджено у вівторок, 6-го січня 1987 р. на український цвинтар св. Володимира в Оквіл, Онтаріо, Канада.

Горем прибиті:
чоловік — ОЛЕКСАНДЕР
сини —
ВОЛОДИМИР з дружиною ОЛЬГОЮ
ЛЮБОМИР з дружиною МАРІЙКОЮ
внучки — ВІРА і ТАМАРА
мама — СОФІЯ АНДРІЙЧУК
брати — ЯРОСЛАВ і ВОЛОДИМИР
та дальша Родина Скоценів, Змиів і Горбачевських

Замість квітів, Родина просить складати пожертви на Патріярхат.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ройтерса інформує з Ріо де Женейро, що 19 осіб загинули, а 28 були поранені, коли водій автобусу, втративши контролю, в'їхав повною силою у придорожне дерево і автобус перевернувся у глибоку долину. Поліція у стейті Парана заявила, що щастям в нещасті було те, що автобус не загорівся, бо тоді всі люди були б загинули.

В Дітройті відзначено 80-ліття інж. Р. Крохмалюка

Вісімдесят літ в житті людини — це не пересічний вік. Не всім суджено діждатись такого зрілого віку, т. зв. „октоґенарія" і в ретроспекті заглянути в минуле. Тому ювілейний вечір, який влаштував Відділ ТУІА в Дітройті 22-го листопада з нагоди 80 літ з дня народження інж. Романа Крохмалюка був незвичайною подією як для ювілята і його родини, так і для його колеґ і приятелів, які прийшли його вшанувати.

Ювілят інж. Роман Крохмалюк (посередині) одержує від голови Відділу ТУІА-Дітройт інж. Л. Гевка Грамоту Признання; справа — інж. Богдан Сторожук.

Трудно розказати все про інж. Р. Крохмалюка, бо для цього тут замало місця. Але можна згадати багато його осягів і працю, які вщерть заповняють кожну декаду в його родинному, професійному і громадському житті.

Із життєпису, з яким нас ознайомив голова ювілейного комітету і майстер церемонії інж. Б. Сторожук, довідуємось, що молодий Роман, закінчивши Станиславівську гімназію, подався до Відня на студії електричної інженерії. Там на Політехніці він здобув ступінь дипломованого інженера і закінчив високу школу заграничної торгівлі. У той час був членом українського студентського товариства „Січ" і згодом його головою. У Відні працював у фірмі електричних устаткувань „Сіменс".

Повернувшись до Львова в 1934 році заснував власну фірму електричних устаткувань „Е-КОМП". В тому часі електрифікація в Галичині стояла на низькому поземі, тому вклад праці підприємства „Е-КОМП" був помітним поступом в галицькій цивілізації і варстатом затруднення для українських інженерів та техніків.

Для талановитого молодого інженера і підприємця Романа все те ще не було сповненням мети його життя. Ідучи за надхненням дослідів і науки, він прилучався до археологічної експедиції розкопів в княжому городі Галичі, де тоді в 1935-34 роках віднайдено саркофаґ князя Ярослава Осьмомисла. Зацікавлений вивченням української побутовости і народної ноші він також часто подорожував по Гуцульщині, де придбав багато рідкісних знімок із українського життя.

В суспільному житті Р. Крохмалюк був активним членом Пласту, Українського Товариства Інженерів, брав участь у літературному і мистецькому житті галицької громади і був сталим дописувачем до журналів „Технічні Вісті", „Життя і Знання", „На Зустріч", та часописів „Діло" й „Неділя".

У Львові одружився із Нусею Лукіянович, яка все була промотором його задумів і невідступною товаришкою на його життєвій дорозі. Їх подружжя було обдароване донею Ромою (Когут) і сином Юрієм.

Змушений залишити рідні землі через воєнні обставини 1940-их років, інж. Роман із дружиною подається на захід, де через табори ІРО приїжджає в 1951 році до Дітройту. Завдяки знанню англійської мови стає працівником фірми „Едісон" по фаху інженера-конструктора і там працює аж до відходу на емеритуру в 1974 році.

Крім декад із професійного життя інж. Крохмалюка на новій землі слід ще згадати його його участь у розвитку української громади в Дітройті. Його роля тісно пов'язана із першою ініціятивою створення українських організацій та інституцій на американському ґрунті. Тільки два роки після заснування ТУІА в Ню Йорку, інж. Р. Крохмалюк був одним із трьох основників Відділу ТУІА в Дітройті в 1951-му році і його першим головою. В 1952 році він був одним із дев'яти осіб, які внесли прохання для одержання „чартеру" для Кредитової Спілки „Самопоміч", в якій інж. Крохмалюк був довголітнім членом комісій і Ради директорів.

Розуміючи важливість і потреби розвагового центру для української громади, а молоді зокрема, Роман з рамени ТУІА очолив Ініціятивну комісію для придбання української оселі „Діброва". Він був членом Ділового комітету, зусилля якого увінчались здійсненням цього важного проєкту в 1954 році.

Не забуваючи про головну місію політичної еміграції — зберегти українську мову для нового покоління, інж. Крохмалюк є одним із перших будівничих Товариства „Рідна Школа" та активним членом Контрольної комісії і Батьківського комітету.

Побіч професійної і суспільно-громадської праці, інж. Крохмалюк знаходить час на опублікування книжки, спогадів 1943-45 років, яка появилася в 1978 році під заголовком „Заграва на Сході". Його дописи на технічні теми появлялися на сторінках „Вістей Українських Інженерів", часописів і публікацій. Будучи завжди зацікавленим в міжпланетарних летах і археології, він є автором доповідей на теми „Опанования міжпланетарних просторів" і „Розкопи на терені города Галича", які він виголосив на з'їзді ТУІА в Чикаґо (1978 р.) і на міжнародному з'їзді українських інженерів у Торонто.

В 1977 році Головна Управа ТУІА відзначила інж. Р. Крохмалюка грамотою члена-сеньйора за професійні досягнення і вклад у розбудову ТУІА.

Такий профіль інж. Р. Крохмалюка і його діяльности. В добре скомпонованій послідовності, при допомозі прозірок з історії минулого, виконавці програми заповнювали декади життя ювілята. Спочатку керівник програми інж. Б. Сторожук розповів про життєвий шлях солінізанта, переплітаючи свої завваги дотепами на тлі львівської пісні.

Зворушливо і гарною українською мовою деклямувала „Наш Львів" внучка солінізанта Тася Когут. Брат Романа інж. Тис-Крохмалюк розповів про свого брата, його дитяче і хлоп'яче життя. Він навів цікаві випадки із пригод та життя із батьком-учителем, який через передчасну втрату дружини і матері хлопців був їх виховником від раннього віку.

Д-р О. Серафин накреслив діяльність інж. Р. Крохмалюка в житті української громади і поділився особистими спогадами про ювілята.

В мистецько-розваговій частині програми Христина Липецька, відома співачка оперового маштабу, із завжди великим музичним відданням проспівала три пісні при фортепіяновому супроводі Марійки Лісовської. Не обійшлося без традиційного гумору Гриця Зозулі — Е. Козака та його філософії в гуморесках, які з доброю мовною інтерпретацією відчитав інж. Т. Марчак.

Слідувало слово ювілята, який розповів, як він дістав першу працю по професії в ЗСА без американського „експірієнсу" і як в тому допоміг йому його европейський капелюх. Він подякував організаторам і виконавцям програми і гостям за участь в його ювілеї.

На кінець голова Відділу інж. Л. Гевко, підкреслюючи особливі заслуги інж. Р. Крохмалюка і його жертвенну працю, передав йому грамоту признання від Відділу. Від Головної Управи ТУІА наспів лист із привітом та грамотою признання багатої діяльности і професійних осягів. Завершуючи ювілейну програму, гості вечора піднесли тост за ювілята і відспівали традиційне „Многая Літа". Керівник програми інж. Сторожук, дякуючи виконавцям, особливо відмітив ролю інж. Б. Лісовського у виготовленні якостевих прозірок із оригінальних знімок власности ювілята.

Попереджуючи ювілейну програму, голова Відділу інж. Л. Гевко коротко звітував про пекучі проблеми для Відділу до розв'язки, а саме: підготовлення зимового балю, зорганізовання поїздки до лабораторії „лейзерів" в Ен Арбор, заведення двомовности у веденні ділових справ і праця комісії для розшуку визначних інженерів-науковців українського походження. При цій нагоді інж. Гевко поінформував про склад комісії, до якої увійшли інженери А. Лист (голова), Л. Гевко, Р. Крохмалюк, д-р Б. Гайдукевич і д-р М. Григорчук.

Після офіційної програми відбулось прийняття, яке приготовили господар Відділу інж. Б. Кордуба і його дружина в залі Українського Села у Воррені.

Ігор Козак

Україна...

Закінчення зі стор. 2

ставники совєтських пресових агенств телевізії, коли було майже „по-всьому" й закінчувалася дискусія над офіційними експозе екзильних урядів.

Наступного дня в готелі Віденського Гілтона відбулася друга (закрита) сесія цих урядів побільшена чисельно представником румунського екзильного комітету, на якій накреслено пляни дальшої дії та координації праці репрезентацій поневолених Москвою народів. В загальному узгіднено в майбутньому наголошувати проблему колективних національних прав на післягельсінкському форумі, залишаючи справу індивідуальних „прав людини" організаціям з-під знаку НҐО.

Отак перша „протиконференція" екзильних урядів у Відні має й матиме історичне значення не тільки в справі спільної „*вершинної*" *репрезентації* поневолених Москвою народів Східньої Европи, але й щодо уточнення проблем, якими займатимуться в майбутньому екзильні урядові й етнічні — неурядові представництва, включно з дисидентськими „закордонними групами", в праці й еволюції Гельсінкського процесу.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 1-го ЛЮТОГО 1987 р.

Омага, Небраска. Річні збори Т-ва „Згода", 354-го Відд., о год. 11-ій ранку в залі УКЦеркви, 2301 Савт 16-та вул. На порядку: звіти управи та К. Комісії і вибір нової управи на 1987 р. Просимо усіх членів прибути на збори. — Управа.

Вечір пісні і гумору Маринців у Сиракюзах

У Сиракюзах останніми роками відчувається приспаність і байдужість. Мистецькі ансамблі, які давніше до нас заїжджали, тепер нашу місцевість викреслили зі своїх лист і нас обминають.

Аж ось диво. Завдяки заходом Кредитової Кооперативи „Самопоміч" вдалося зорганізувати гарний вечір пісні і гумору Маринців, який відбувся 14-го грудня 1986 року.

Зіновій і Ганна Маринці — відомі мистці з України, які чотири роки тому прибули до ЗСА. Пан Зіновій — талановитий поет, вчитель, дириґент і співак. Пані Ганна — професійна співачка і учитель музики.

Програма була чудова. Поважні власні твори Зіновія Маринця — „Безкрилий птах", „Мрія", „Волі кров", „Мак" — до глибини серця зворушили слухачів. Гарний спів Ганни Маринець додав чару і краси нашій пісні. Вона виконала „Пісню Франчески" з кінофільму „Роман і Франческа" муз. Білаша, сл. Павлічка і дві народні пісні — „Глибока криниченька" та „Мальви" муз. В. Івасюка. Прекрасно прозвучали дуети Ганни і Зіновія „Лелеченьки" з кінофільму „Сон", народні пісні „Нежонатий ходжу" і „Іванку, Іванку". Але коли виступив З. Маринець зі своїм репертуаром жартів, сміху не було кінця. Сміялися старі і молоді. Він — великий артист-гуморист, мабуть, найкращий під цю пору в Америці.

Двогодинна програма пройшла дуже швидко. Публіка, яка виповнила велику залю Українського Народного Дому, розходилася з почуттям великого задоволення, бо такого ми ще в Сиракюзах на бачили і не чули. Віримо, що невдовзі побачимо наших мистців на Союзівці і „Верховині".

Д-р Святослав Клюфас

ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ проти надуживання наркотиків у Вашінгтоні висловили своє незадоволення тому, що бюджет президента Роналда Реґена не збільшив фондів на поборювання наркоманії в ЗСА. Члени цього комітету кажуть, що хоча Президент є проти вживання наркотиків та дбає про молодих людей в Америці, він не призначив конечних фондів на боротьбу з нароманією.

НА ФАБРИЦІ ХЕМІКАЛІЙ, яка виробляє різні ґази і фарби у Пеннсильванії, загинув один робітник в експльозії в середу, 7-го січня ц.р. Експльозія, яка пробила 20-стопову діру в даху фабрики, поранила 10 осіб та примусила евакуацію мешканців містечка Бат.

ДЕМОКРАТИ В ПАЛАТІ Репрезентантів перевели голосування в справі репрезентанта Лес Аспіна, який був головою Комісії збройних сил. Рішено голосуванням 130 проти 124 усунути Аспіна з цього посту, але покищо нема його наслідника. Після цього рішення Аспін висловив репортерам і своїм прихильникам, що буде боротися за свій пост в Палаті Репрезентантів. Аспін є прихильником Пентаґону і голосував за допомогою повстанцям в Нікараґуа.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Ярославщина...

Закінчення зі стор. 2

причини, які вплинули на скорочення нашого стану посідання в користь поляків. 3) на трагічні переживання українського населення в найновіші часи під польською й німецькою окупаціями та на виселення автохтонних пожильців в 1945-47 роках. 4) на складення поклону нашим землякам, які впали в геройському змаганні з історичними обставинами і з ворогом.

Вартість збірника „Ярославщина"... лежить ще й у тому, що оце вперше загал нашого громадянства матиме змогу познайомитися з цими забутими теренами, бо досі через їх відстань від центру контакт із ними був утруднений і наш загал не мав про них належного уявлення, що й відбилося неґативно на наших Визвольних Змаганнях в 1918 році, коли місцеві патріоти не могли бути в тісному зв'язку з центральним проводом і це використав ворог.

Добре сталося, що впорядником і головним редактором обговорюваного збірника не був уродженець Ярославщини, ні західніх окраїн Галичини, але людина з протилежного кінця нашої вужчої батьківщини, з Поділля на надзбручанщині. Це дало йому змогу поглянути іншими очима на ці вікові процеси з перспективи сторонньої людини, вникнути в психіку, вдачу й ментальність місцевого населення, критично проаналізувати й оцінити всі ці елементи й підійти до матеріялів, вміщених у збірнику так, щоб увага читача була звернена саме на найістотніші проблеми та заставити його зрозуміти їх вплив на цілість нашого національного життя. Допомогла в тому проф. Мирославові Семчишинові його ерудиція, яка проявилася так маркантно в опрацьованій ним „Історії української культури" (1985).

Матеріял у збірнику зорганізовано в 14-ти розділах: З глибини віків, Шляхами давньої історії, Два спомини з австрійських часів, Під владою Польщі, Національно-культурне життя Ярославщини в міжвоєнному періоді, Вірні своїй Церкви й народові, Часи Генерального Губернаторства, Спомини, Роки кривавого терору, Дії УПА на Засянні, Переселення, Ярославщина Сьогодні, Визначні уродженці Ярославщини і Засяння. Три останні розділи стосуються історії Об'єднання (ЯРОКЗА), показника прізвищ і показника місцевостей.

Заголовків, авторів і змісту окремих праць у збірнику не обговорюю, бо зробив це раніше Орест Городиський у своєму описовому огляді в „Свободі" (7-го жовтня 1986).

Збірник присвячено найбільш трагічній події, цих земель, а саме 40-літтю виселення польськими комуністичним урядом українського населення з його прадідніх теренів.

Крім численних фот, більшість із яких зідентифікована, в збірнику вміщено мапу української Ярославщини і Засяння до 1946 року і плян міста (картограф — Євген Тютько). Графічне оформлення виконали Володимир Каплун і Юліян Волянюк. Коректу зробила Галина Заяць.

Збірник оправлений у полотно темночервоного кольору („бурґунді") з золотом тисненим заголовком і подобою великого київського князя Ярослава Мудрого, засновника міста Ярослав.

Збірник можна замовляти: Petro Wyhinny, „Jaroslaw Society", 2206 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.